

«Казан» айы 2024жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	
	<p>Дене шынықтыру</p> 	<p>Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері</p>
		<p>Жалпы дамытушы жаттығулар: Колды алға, екі жаққа, жоғары көтеріп тұрған қалыпта алға еңкейіп колдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, колдарын айналыра кимылдауды орындау. Екі кол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі колды екі жаққа жайып жіберу. Екі кол белде онға, солға иілу, еңкею, шалқию; алға еңкею, колдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Екі кол белде, екі колды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, қатарынан (4–5 рет) жүрелеп отыру; Отырып аяқтың ұшын созу, табанды бұту.</p> <p>Негізгі кимылдар: аяқтың сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүріру; 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасыментура бағыт бойынша, келбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; 2–3 метр қашықтыққа аңғартылып қосаяқпен секіру; заттарды нарасымен құрсауларды бір-біріне домалату; арқанның бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; бір-бірінің жанына сапқатқуру.</p> <p>Ырғақтық жаттығулар. Танғыс, бұрын үйренген жаттығуларды және кимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Кимылды ойындар. Кимылды ойындар ақызын аушылықты дамыту.</p> <p>Таныс ойындарды ұйымдастыру да бастамашылық, дербестіктанытуға баулу. Ойындар да физикалық қасиетте рді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, еттілік) дамыту.</p> <p>Саалауатты өмір салтын қалыптастыру. Бағаларға адамның дене және сезім мүшелері, оларды нағыз аяқары рөл және оларды қалай қорғауға, күтуге болатынын ауралы түсінік беру.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі: Бағалардың доптармен ойындарын жетілдіру. Ауа райының жағдайын ескере отырып, бағалардың таза ауадағы кимыл белсенділігін дамыту, ойындар ойнату</p> <p>Мәдени-тигемалық ағартушылық жаттығулар. Бағаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадаралауды өдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде колды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Таракты, қолорамалды пайдалана білуді өклету.</p>

	<p>Тамактану эдебін сактау. Тамакты асыкпай пайнау, асхана кұралдарын(касык, шаньшыкы), майлыкты дұрыс колдану, тамактанып болғаннан кейінауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін газалауды жетілдіру.</p> <p>Кімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды газалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен сонқұтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.</p> <p>Саулықтыру-шынықтыру шаралары:</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалшы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабаңдылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жаланаықжуру. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
<p>Сөйлеуді дамыту</p>	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтады, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтады. «Мен естимін» р, л дыбысын естісен шапалақта, қайтала, сөз ойла .)</p> <p>Тақпақ, жаңылтпаштарды ақырын, жылдам айтып, сөздер мен сөз тіркесіне дикция қояды (Күзім ау, күзім ау тоқтап, созып айтады (тісінің ортасына карандаш тістепіп айтқызу))</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атап, аталған заттардың қолданылу аясы туралы топта талқылайды.</p> <p>(ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) атап, заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), мағынасы карамақарсы антоним сөздерін қолданады. (Үлкен ойыншықтарды төменге, кішкентай ойыншықтарды жоғарыға жинаймыз немесе ауыр-жеңіл)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстырып, көмекші сөздерді дұрыс қолданып, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атайды</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысып, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюды және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап бере алады.</p>
<p>Көркем әдебиет</p>	<p>Көркем әдебиет.</p> <p>Түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелердің мазмұны бойынша сұраққа жауап береді</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдап, мазмұнын қайталап айту да сюжет желісінің реттілігін сақтайды.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастырады</p> <p>Жаңылтпаштарды бірге қайталап айтып, жұмбақтардың шешімін табады. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-</p>

	<p>Багаларды геометриялык фигураларды (дөнгөлөк, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) атап, геометриялык пішіндерді көру және сипат сөзү аркылы зерттеп, аныктайды.</p> <p>Кеністікті бағдарлау. Кеністік бағыттарын өзіне қалысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (аңға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастырады</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (танерген, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктерін айтады және сипаттайды</p>
<p>Қоршаған ортамен таныстыру</p>	<p>Бағла, оның отбасы, үй. Оның өсуі мен дамуы, өткені, бүгінгі және болашағы туралы айтады («Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боломын»). Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атайды.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы қысқаша мағлұмат береді.</p> <p>Заттық әлем. Жақын манайдағы заттарды ажыратып, атап, олармен әрекет ету жолдарын көрсетеді</p> <p>Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерін ажыратып, атайды. Оларды жасаған адамды атайды (тігінші, ұста, шебер), жақсы сөздер айтады («Бинокль» әдісі)</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды (су көлік түрлері, есекке, желікен, якорь, қозғалтқыш, жоқ, палуба)</p>
<p>Құрастыру</p>	<p>Құрылыс бөлшектерін ажыратып және атайды, (текше, пластина, кірпіш, блок.) оларды құрылымдық қасиеттерін ескере отырып пайдаланады;</p> <p>заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша тандайды;</p> <p>құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеністікте орналасуын айқындайды.</p> <p>дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнайды;</p> <p>Қағаздан құрастыру. қағаз парағын түрлендіреді; бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады; «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, (киіз үй бұйымдары) тұрмыстық заттарын, (торсық -бұтты, түйенің терісінен жасалған қымыз, шұбат құяды) олардың қандай материалдан жасалғанын біледі;</p> <p>табиғи (мақта, дәннің түрлері) және қалдық заттардан (қақпақтың түрлері, кір қыстырғыштыры) құрастырады; заттардың өз бетінше тандап, ойдан композиция құрастырады;</p>

<p>Қазақ тілі (оқыту басқа тілде жүргізілетін топтарда)</p>	<p>салмақты) Тілдік дамытушы орта. Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды. Ұжымдық әңгімеге қатысып, әңгімелеушінің сөзін бөлмей, кезектен сөйлейді Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады (артикуляциялық жаттығулар) Сөздік қор. Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың атап, сипаттайды. Шағын өлеңдер, санамалар, тақпақтар жаттап, шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзіністерді, логикалық екіпінді қолданып, мәнерлеп айтады. Кітаптан ертергілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнына бойынша сұрақтарға жауап беріп, өз ойын білдіреді. («Блұм» әдісі, Ашық сұрақтар әдісі) Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолданады. (Ойынға байланысты өзгертеміз мысалы: жіктеу: мен ұлым, сен қызың, ол ұл. Тәуелдеу: менің добым, сенің добың, оның добы. Септеу: ағаш, ағаштың тамыры, ағашқа су құй, ағашты күт, ағаштан мысықты түсір, ағашта құрт барма? Ағашпен сандық жасаймыз) Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында бағаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап береді (Алдар көсе хикаялары!), өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажырата білуге және дұрыс жауабын ұсынуга, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылайды.</p>
<p>Математика негіздері</p>	<p>Жиын. Әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан топтастырып, заттарды жұпшен кою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды. (қарағаштың жапырағы көп, тобылдың жапырағы аз, неге?) Сан, санау. 5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нәшінші?» сұрағына жауап береді 5 көлемінде тура және кері санайды. Шама. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына кою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырады, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжәнішке сын есімдермен белгілейді. Геометриялық фигуралар.</p>

<p>Сурет салу</p>	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салып, арақатыстығын сақтайды. (алма бағы)</p> <p>Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге атап, бір – бірінен ажыратып, ерекшелігін түсіндіреді</p> <p>Дөңгелек, - сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бұршиқ», «қызылалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. (оюларды зерттеу, өздері ою ойлап табады, ол оюларды қайда пайдануға болады, берілген ойын тақырыбына сай оюларды салады) 4 ойын</p> <p>Қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен renkтерін анықтайды. Қоныр, қызғылт сары, ашық жасыл renkтерін өздері шығарады (Түстер әлемі ойыны ойдан түс шығару).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданып, көп түске назар аударып, пайдаланады.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
<p>Мүсіндеу</p>	<p>Ермекез, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеп, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішінін жиектерін ио, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созып, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндейді. Мүсіндеген заттың, фигуралардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеп, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданады. Кескіптің көмегімен жасаған бұйымды безендіреді</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрастырып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі (мысалы күз мезгілін бейнелеут.б.)</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, () оларды мүсіндейді. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді.</p>
<p>Жапсығу</p>	<p>Түзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиып, берілген тақырыпқа сай құрастырып, жапсырады.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алып, бұл тәсілді жемістерді, көгеністерді, гүлдерді, оюларды кинода қолданады.</p> <p>Тар жоқтарды көлденеңінен қиып, шаршының бұрыштарын киноды. Одан шыққан бейнені құрастырып, жапсырады.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қиып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескереді. Алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны</p>

	<p>желімдейді, ұсақ бөліктерін ересектердің көмегімен желімдейді. Қазак халқының сәндік-қолданбалы өнерін көрсетіп, оларды құрастырып, жапсырып, түсіндіреді.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден азрленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырады.</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіреді</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиып немесе өз бетінше ойдан қиып жапсырады, жұмыс барысында ережені сақтайды.</p>
<p>Музыка</p>	<p>Музыка тыңдау: Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру (алмау, шығарманы соңына дейін тыңдау). Музыканың табиғатын сезіне білуге, таныс шығармаларды танып білуге, естігеннен алған әсерлерін жеткізе білуге үйрету. Қазақтың халық аспабы – домбыра дыбыстарын қабылдай білуге үйрету.</p> <p>Ән айту: Көркем сөзге, музыкалық шығармаларға эмоционалды әсер қалдыра отырып, туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, ұзақ, әсерлі, концертте (бірінші октаванын ре-си шегінде) ән айту қабілетін қалыптастыру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Марштың сипатын ырғақты қадаммен, музыканың қозғалмалы, көңілді сипатын – жеңіл, ырғақты жүгірумен жеткізу., қозғалыс жылдамдығымен екі аяқпен секіруді оңай және еркін орындау, ойынды дәл жеткізу. музыканың ырғағы.</p> <p>Ойындар, хороводтар: Би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындауға қызығушылықты, ұжымшылдық сезімін, туған жерге деген мақтаншы пен сүйіспеншілікті, әртүрлі халықтардың жалпы және музыкалық мәдениетін құрметтеуге тәрбиелеу. Билер: Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.Музыканың би сипатын қабылдау, жеңіл, ырғақты қимылдау, би қимылдарын жүзбен орындау, ойын музыкалық әрекеттерін биле қолдана білу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы: Ағаш қасықта, асағаяқта, сазсырнада қарапайым әуендерді ойнай білуге дағдыландыру. Балалардың музыкалық аспаптарын тану және атау қабілеттерін арттыру.</p>